

In sguard davos las culissas a Trun: La damaun entuorn las 6.00 corgan potas e pots lur VW Caddy cun pachets, brevs e gasettas per saver far lur turas ella Cadi.

Ils pots dalla fabrica da ponn

La Cadi ha dapi biebein dus meins mo pli in center da distribuziun dalla posta. Ils dus vegls a Trun e Mustér ein vegni remplazzai entras in niev ella veglia fabrica da ponn a Trun. La FMR ha dau in'egliada davos las culissas e ha tschintschau cul responsabel Niklaus Zippert e la pota Fabienne Saner.

TONI VINZENS/FMR

Dapi biebein dus meins seradunan potas e pots mintga damaun a Trun ella veglia fabrica da ponn. Leu sesanfla numnadamein dapi ils 15 d'avrel 2024 il niev center da distribuziun dalla posta che furnescha brevs, pachets e gasettas allas biebein 3600 casadas dalla Cadi. Quei niev center ha pia remplazzau ils dus vegls a Trun e Mustér. La lavur ei fertan restada la medema. Las potas ed ils pots preparan di per di lur tura e distribueschan la posta. Sco in'egliada davos las culissas melnas muossa, ha ei denton tuttina dau enqual midada.

Pli grond e pli pratic

In ni l'auto habitont dalla Cadi ha probabla-mein gia realisau che la posta arriva empau pli baul ni pli tard. Culla reuniun dils dus anteriurs centers da distribuziun han numnadamein entginas dallas diesch differentas turas che tonschan da Tschamut tochen Breil stuiu vegnir adattadas. Schiglioc hagi quella fusiun denton giu neginas consequenzas per las casadas sisum la Surselva, aschia Niklaus Zippert, il responsabel per la distribuziun ella regiun Cuera, dalla quala la Cadi fa era part.

Pli bia midadas ha ei fertan dau per potas e pots che han da niev per part in viadi da lavur pli liung. Schiglioc seigi il center a Trun denton d'avantatg per la lavur, sco Niklaus Zippert di: «Ella veglia fabrica havein nus bia dapli plaz e savein far tuttas lavurs sut tetg. Quei ei avon buca stau pusseivel a Trun. Plinavon dat ei ella nova localitad era gest in biro ed ina cuschina.

Tut en tut simplifichescha quei il mintgadi da tuts.» Da quei meini ei fertan era la pota Fabienne Saner che lavura dapi dudisch onns per la posta a Trun: «Il niev team lavura fetg bein ensemen a Trun. Ins senta buca pli ch'igl era inaga separau.» La veglia fabrica a Trun seigi plinavon era ideala pigl avegnir, aschia Niklaus Zippert vinavon. Tochen 2030 vegli la posta numnadamein electrificar tut ils autos e quei seigi gia vegniu planisau a Trun.

Davos las culissas

Las potas ed ils pots dalla Cadi entscheivan lur lavur mintgamai allas 5.45 culla preparaziun dallas turas. Lu regia mintgatun empau tensiun – las brevs ed ils pachets ston numnadamein igl emprem aunc vegnir furni a Trun. Quels arrivon mintgamai entuorn las 6.00 la damaun da Turitg-Mülligen e da Vaz Sut, nua che brevs respectivamein pachets vegnan sorti ordavon.

Inaga ch'ils camiuns culla posta ein arrivai a Trun, ei persuerter il travasch ton pli grands. Mintga pot, mintga pota carga siu VW Caddy mellen gest tenor la ruta dil di, aschia ch'el piarda buca temps cun encurir la dretga rauba. Quei process cuoza entuorn in'ura e mesa, tut tenor di e stagiun, sco Fabienne Saner di: «La lavur e la quantitat variescha fetg. Pil solit dat ei dapli pachets il mardis, perquei che la gliueid empusta rauba sur fin d'jamna. Plinavon ei secapescha era il temps da Nadal fetg intensiv.» Lura stoppi ins magari era far duas turas en in di.

La stad seigi ei fertan pli ruasseivel, era per via dall'aura, aschia Fabienne Saner vinavon:

«Sco pot ston ins segir esser empau endiriun. Ins sto luvrar da tutt'aura. Mo la finfinala eis ei era clar, che nus ris-chein buca la veta per distribuir la posta.» Duront ils dudisch onns che Fabienne Saner lavura tier la posta a Trun, hagi ei denton dau mo paucs dis ch'ella ha buca saviu furnir tut: «Sunter grondas nevadas sur notg sa ei esser che nus savein buca distribuir la posta en certs loghens. Magari ein per exempel vias serradas pervia da prighel da lavinas. Mo quei capescha la gliueid.»

Adina dapli pachets da reparter

Sche tut va sco usitau, sa Fabienne Saner denton furnir l'emprega brev ni igl emprem pachet denter las 7.30 e las 8.00. Silsunter va ella da casada tier casada, gest aschia sco ella fa ei dapi biebein dudisch onns. Enqual midada ha ei denton dau ils ultims onns, sco ella explichescha: «Culla digitalisaziun dat ei per l'ina pli paucas brevs, perquei che bia vegn tarmess per mail. Per l'otra datti adina dapli pachets. Ozildi vegn empustau rauba da tutta sort online ed adina dapli e pli bienmarcau da la China.»

Perquei eis ei buc ina raritad da veser in VW Caddy bein plein pachets ella Cadi. Tenor las cifras da Niklaus Zippert distribueschan las potas ed ils pots dil niev center da distribuziun numnadamein ella media rondund 400 pachets ed 8000 brevs e gasettas a di e quei pil pli tochen las 13.00. Lura tuornan Fabienne Saner e ses collegas anavos el center da distribuziun e preparan las turas dil proxim di, aschilunsch sco pusseivel.

VIGNOGN

Sentupada vegn sanada

La casa da vacanzas Sentupada a Vignogn vegn sanada. Il davos venderdis sera ha la radunonza communal decidu senza discussiun in credit da 630 000 francs per la sanaziun dalla suletta casa per camps da vacanzas en Lumnezia. La sanaziun succeda en duas etappas naven digl atun 2024.

MARTIN GABRIEL/FMR

«Jeu vulesse en emprema lingia accentuar che la Sentupada a Vignogn ei ina casa da gronda muntada per la vischnauna Lumnezia», di il president communal Daniel Solèr. «Sunter 19 onns sco casa da vacanzas per gruppas eisi ussa semplamein neccessari da far certas lavurs da renovaziun.» La vischnauna hagi fatg in inventari dils basegns cun ina persuna dil fatg che hagi era calculau ils coasts. Ed il davos venderdis sera hagi la radunonza communal decidu il credit da 630 000 francs senza discussiun.

Cuschina, preits ed indrezs sanitar

Simona Meyer ei dapi 14 onns menadra dalla Sentupada. Ensemen cun quater gidontras e gidonters procura ella mintgamai che las 9 combras cun en tut 71 letgs seigien puspei pinadas per la proxima gruppa, cura ch'ina societad banduna la Sentupada. Igl october 2024 vegli ins entscheiver cun l'emprema etappa da renovaziun e lu vegni ella a serrar la Sentupada per in cuort temps. «En emprema lingia stuein nus renovar la cuschina e las apparaturas da cuschina ston vegnir remplazzadas», di Simona Meyer. Plinavon detti ei ina nova illuminaziun, la circulaziun dall'aria ellas duschas stoppi vegnir sanada ed er en halla da gimnastica detti ei differentas lavurs che stoppien vegnir fatgas. Alla fin finala seigi ei era previu da colurar da niev las preits endadens dalla Sentupada.

Varga 5000 pernottaziuns

«Igl onn 2023 havein nus registrau 5480 pernottaziuns ella Sentupada», di la mendra dalla Sentupada sin damonda dalla FMR. Var 1370 persunas hagen pernottau en media duront quater dis el camp da vacanzas. «Cura che jeu haiel entschiet, era la Sentupada occupada pli fetg duront igl unviern da gruppas che mavan cun skis. Oz ei la casa occupada fetg bein duront igl entir onn, era per exempel per jamnas da scolaziun ni per camps da musica.»

Ina plivalur

Igl onn 2005 – suenter che Vignogn ha serrau la scola dil vitg – ha igl architect lumnezian da renum internaziunal Gion A. Caminada augmentau l'infrastructura existenta dalla Sentupada ed adattau quella al niev intent. La fassada da la Sentupada ei vegnida vestgida ella color grischa dil platter d'arschella lumnezian. Endadens hai dau locals funcziunals cun biars elements da lenn. Pil president communal Daniel Solèr porta la Sentupada ina plivalur per la Val Lumnezia. «La Sentupada ha in effect positiv per nossa vischnauna e quel vulein nus tgirar.»

La Sentupada a Vignogn vegn sanada en duas etappas naven digl october 2024.

FOTO MAD

SAGOgn

Na alla revisiun dalla planisaziun locala

La davosa gievgia sera ha la radunonza communal da Sagogn refusau cun gronda maiortad la revisiun parziala dalla planisaziun locala. Cun la revisiun parziala havess Sagogn disponiu d'ina planisaziun che corrispunda al plan directiv ch'ei vegnien approbaus dil cantun. Tenor la suprastanza communal havess ei dau neginas dezonaziuns cun la revisiun parziala. Perencunter duein las reservas internas dils suloms da baghegiar vegnir mobiladas. Quei vul dir, ch'ins havess introduciu in obligaziun da baghegiar sin las var treis hectaras suloms da baghegiar a Sagogn.

Plinavon ha la radunonza communal da Sagogn decidu tgeinina dallas quater variantas dalla via da colligiaziun cun la via cantunala ch'ella favorisescha. Las votantas ed ils votants ein sedecidi per la varianta Fletgs ch'ei quella varianta che la suprastanza communal ed il «Comité Via Precauta» han proponiu. (cdm/fmr)

Fabienne Saner lavura dapi dudisch onns sco pota per la posta a Trun e s'auda ussa tier il team dil niev center da distribuziun a Trun che furnescha 3600 casadas ella Cadi.

FOTOS TONI VINZENS